1. Jogszabályi háttér

1.1 A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján (a továbbiakban: Nkt.):

3. § *(3) Az állami és települési önkormányzati nevelési-oktatási intézményben az ismereteket, a vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan kell közvetíteni, a teljes nevelés-oktatási folyamatban tiszteletben tartva a gyermek, a tanuló, a szülő, a pedagógus vallási, világnézeti meggyőződését, és lehetővé kell tenni, hogy a gyermek, tanuló fakultatív hitoktatásban, illetve hit- és erkölcstan oktatásban vehessen részt.*

35. § *(1) Az állam, a települési önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményben a szülő, tanuló kérésére szervezett és nem a kötelező tanórai foglalkozások részét képező hitoktatást (a továbbiakban: fakultatív hitoktatás) egyházi jogi személy, az etikaóra helyett választható hit- és erkölcstanoktatást bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye szervezhet az e törvényben meghatározott keretek között.*

(2) A fakultatív hitoktatás az óvodában az óvodai foglalkozásoktól elkülönítve, az óvodai életrendet figyelembe véve – a nyitvatartási időn belül, de nevelési időnek nem minősülő időkeretben –, az iskolában a kötelező tanórai foglalkozások rendjéhez, a kollégiumban pedig a kollégiumi foglalkozások rendjéhez illeszkedően szervezhető.

(3) A hit- és erkölcstan óra az iskolában a tanórai foglalkozások rendjéhez illeszkedik.

(4) A nevelési-oktatási intézmény és az egyházi jogi személy a fakultatív hitoktatással, a nevelési-oktatási intézmény és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a hit- és erkölcstanoktatással kapcsolatos feladatok ellátása során egymással kölcsönösen együttműködik.

35/A. § *Az állami iskola 1–8. évfolyamán az etikaóra vagy az ehelyett választható, a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcstan óra a kötelező tanórai foglalkozások része.*

35/B. § *(1) A fakultatív hitoktatásnál az egyházi jogi személynek, a hit- és erkölcstanoktatásnál a bevett egyháznak, illetve belső egyházi jogi személyének a feladata a hit- és erkölcstanoktatás megszervezése, ennek keretében különösen*

a) a fakultatív hitoktatás és a hit- és erkölcstanoktatás tartalmának meghatározása,

b) a fakultatív hitoktatásra és – jogszabályban meghatározottak szerint az állami fenntartású iskolával közösen – a hit- és erkölcstanoktatásra való jelentkezés lebonyolítása,

c) a fakultatív hitoktatásban és a hit- és erkölcstanoktatásban közreműködő személy alkalmazása és ellenőrzése és

d) a foglalkozások ellenőrzése.

(2) Az óvoda és a kollégium a fakultatív hitoktatáshoz, az iskola a fakultatív hitoktatáshoz és a hit- és erkölcstanoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket – így különösen a helyiségek rendeltetésszerű használatát, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket – az intézményben rendelkezésre álló eszközökkel biztosítja.

(3) Az egyházi jogi személy által foglalkoztatott, fakultatív hitoktatásban, illetve a bevett egyház és azok belső egyházi jogi személyei által foglalkoztatott, hit- és erkölcstanoktatásban közreműködő személynek a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 38. § d) pontjában meghatározott feltételeknek kell megfelelnie. A bevett egyház és azok belső egyházi jogi személyei által polgári jogi jogviszony keretében foglalkoztatott hit- és erkölcstanoktatónak meg kell felelnie a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 26. § (1) bekezdés a) pontjában előírt feltételeknek, amely tényt a polgári jogi jogviszony létesítésekor az érintett személy hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

(4) A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 97. § (10) bekezdése szempontjából pedagógus szakképzettséggel rendelkezőnek tekintendő

a) a bevett egyház és annak belső egyházi jogi személyei által munkaviszonyban foglalkoztatott hit- és erkölcstanoktatásban közreműködő, továbbá

b) az egyházi jogi személy vagy annak belső egyházi jogi személye által fenntartott iskolában nem a saját felekezetnek megfelelő hittant oktató, a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
38. § d) pontjában foglalt feltételeknek megfelelő személy.

***46. §** (3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy*

[...]

e) egyházi köznevelési intézményben vagy magán köznevelési intézményben vegye igénybe az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátást, továbbá hogy az állami vagy települési önkormányzati fenntartású nevelési- oktatási intézményben fakultatív hitoktatásban, hit- és erkölcstanoktatásban vegyen részt,

[...]

1.2 A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény alapján:

3/C. Az egyházi jogi személy

***10. §** Egyházi jogi személy a bevett egyház, a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház, továbbá azok belső egyházi jogi személye.*

***11. §** (1) A bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint jogi személyiséggel rendelkező egysége, szervezete vagy intézménye jogi személy.*

(2) A belső egyházi jogi személy a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint működik; a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső egyházi jogi személye a belső szabályban meghatározott viszonyokban a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház képviseletében jár el. A belső egyházi jogi személyre a bevett egyházra, a bejegyzett egyházra, illetve a nyilvántartásba vett egyházra vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni.

(3) A bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház közcélú tevékenységet ellátó intézménye a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint belső egyházi jogi személynek minősülhet. Nem minősül belső egyházi jogi személynek a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház által létrehozott gazdasági társaság, alapítvány és egyesület.

1.3 A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján

74/A. Az állami általános iskolában az etika óra helyett választható hit- és erkölcstan oktatás megszervezésére vonatkozó szabályok

***182/A. §** (1) Az állami általános iskolában az iskola igazgatója kijelöli azt a március 1. és március 14. közötti időpontot, amikor a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye írásban meghatalmazott képviselője tájékoztatást adhat az iskolának, az iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulóknak és a szülőknek arról, hogy igény esetén a hit- és erkölcstan oktatást milyen módon szervezi meg. Az iskola igazgatója a kijelölt időpontot olyan módon közli a településen hitéleti tevékenységet ellátó bevett egyházzal vagy annak belső egyházi jogi személyével, hogy azt a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a tájékoztató időpontja előtt legalább tíz nappal megkapja.*

(2) Amennyiben valamelyik bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője az (1) bekezdés szerinti tájékoztatón nem tud megjelenni, az igazgatónak biztosítania kell annak lehetőségét, hogy a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott, hit- és erkölcstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat a szülők megismerjék.

(3) Az igazgató március 16. és március 31. között a bevett egyháztól vagy annak belső egyházi jogi személyétől kapott tájékoztatás alapján az iskola honlapján és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a következő tanévben a hit- és erkölcstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei megnevezését és az iskola székhelye, feladatellátási helye szerint illetékes képviselőjének nevét, címét, ennek tényéről értesíti a bevett egyházat vagy annak belső egyházi jogi személyét.

(4) Az igazgatónak hozzáférhetővé kell tennie a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat, különösen a tantervet, a tananyagot, a tankönyveket és a hit- és erkölcstan oktatás munkamódszerét.

(5) Beiratkozáskor, átiratkozáskor a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye (3) bekezdés szerint nyilvánosságra hozott adatait az iskola írásban is a szülők rendelkezésére bocsátja, ez alapján a szülő a hit- és erkölcstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozhat az iskolának arról, hogy

a) valamely, a hit- és erkölcstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcstan oktatást, vagy

b) az etika oktatást igényli a gyermeke számára.

(6) Beiratkozáskor, átiratkozáskor a szülő a hit- és erkölcstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban igényelheti olyan bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye hit- és erkölcstan oktatását is, amely bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tartott tájékoztatót az iskolában. Az ilyen igényről az igazgató írásban értesíti a szülő által megjelölt bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjét.

(7) Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez. Ha az (5) bekezdés a) pontja szerinti bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye vagy a (6) bekezdés szerint megkeresett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a hit- és erkölcstan oktatást nem vállalja, a szülő ismételten nyilatkozik arról, hogy

a) valamely, a hit- és erkölcstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcstan oktatást, vagy

b) az etika oktatást igényli a gyermeke számára.

(8) Amennyiben a szülő a (5) bekezdés a) pontja vagy a (6) bekezdés szerinti hit- és erkölcstan oktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett bevett egyháznak vagy annak belső egyházi jogi személyének átadja.

(9) A beiratkozáskor a hit- és erkölcstan oktatás megszervezését a következő tanévben a (3) bekezdés szerint vállaló bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője is jelen lehet, a szülőnek – igénye esetén – hit- és erkölcstan oktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. Amennyiben valamelyik bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője a beiratkozáskor nem tud megjelenni, az igazgatónak biztosítania kell a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumok megismerhetőségét.

***182/B. §** (1) A beiratkozást követő három napon belül az igazgató az érintett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye meghatalmazott képviselőjének átadja az egyház által szervezett hit- és erkölcstan oktatásra jelentkezett tanulók 182/A. § (8) bekezdése szerinti adatait.*

(2) Az adatok átadását követő hét napon belül az igazgató egyeztetést folytat a tanulócsoportok kialakításáról azon bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei képviselőivel, amelyek

által szervezett hit- és erkölcstan oktatás iránti igényről a szülők nyilatkoztak és amelyek a hit- és erkölcstan oktatás megszervezését vállalták.

(3) A (2) bekezdés szerinti egyeztetés során a tanulócsoportok kialakításával kapcsolatban figyelembe kell venni, hogy

a) a hit- és erkölcstan oktatásban részt vevő tanulócsoportok az Nkt. 4. mellékletében meghatározott maximum osztály- és csoportlétszám mértékéig összevonhatók,

b) az etika helyett választott hit- és erkölcstan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani.

(4) Amennyiben a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye az etika órával azonos időpontban a hit- és erkölcstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcstan órákat a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

(5) A hit- és erkölcstan oktatásra létrehozott csoportok létszámáról az igazgató június 30-ig tájékoztatja a fenntartót.

(6) Az iskola tanév közben nem változtathatja meg az érintett szülők 182/A. § (5) és (7) bekezdése szerinti nyilatkozata alapján és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjével a (2) bekezdés alapján lefolytatott egyeztetés eredményeként a hit- és erkölcstan oktatás vonatkozásában meghatározott csoportbeosztást.

(7) Ha a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy a hit- és erkölcstan tantárgyra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-áig írásban közli az igazgatóval és az érintett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjével. A 182/A. § (5) és (7) bekezdése szerinti választása megismétlésére a szülő nem kötelezhető.

(8) Amennyiben a szülő vagy törvényes képviselő a tanuló számára a második-nyolcadik évfolyamokon etika helyett hit- és erkölcstan vagy más bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által tartott hit- és erkölcstan oktatást választ, a tanulmányok megkezdésének feltételeit az újonnan választott hit- és erkölcstan oktatást folytató bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye határozza meg.

(9) Ha az iskola az Nkt. 35. § (3) bekezdése által előírt együttműködési kötelezettségét vagy az Nkt. 35. § (4) bekezdésében a hit- és erkölcstan oktatáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítására vonatkozóan előírt kötelezettségét nem teljesíti, a fenntartó a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye kezdeményezésére köteles gondoskodni a szükséges együttműködés kialakításáról és a feltételek biztosításáról.

(10) A hit- és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54. § (2)–(3) vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola a tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcstan" megnevezést használja.

(11) A hit- és erkölcstan órákra vonatkozó csoportnaplót a hitoktató, hittantanár vezeti, az iskola egyéb tanügyi dokumentumaiban a hit- és erkölcstan oktatással kapcsolatos további adminisztrációt a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által az Nkt. 35. § (4) bekezdése szerint foglalkoztatott hitoktató, hittantanár tájékoztatása alapján minden tanítási órát követő tanítási nap végéig az érintett tanulók osztályfőnöke végzi el.

(12) Amennyiben a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a hit- és erkölcstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.

1.4. A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet alapján:

16/G. A hit- és erkölcstanoktatás, valamint a hittanoktatás támogatása

37/S. § *(1) A hit- és erkölcstanoktatáshoz kapcsolódó átlagbér alapú és tankönyvtámogatás, valamint a hittanoktatás átlagbér alapú támogatásának igénylésére, megállapítására, folyósítására, változás- bejelentésére, elszámolására, ellenőrzésére és a kincstári adatszolgáltatásra a 37/A-37/P. §-nak az átlagbér alapú támogatásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni az e §-ban meghatározott eltérésekkel.*

(2)

(3) A hit- és erkölcstanoktatásra beiratkozott tanulók tárgyév október 1-jei becsült létszáma módosítása miatt a bevett egyház a támogatásra vonatkozó pótigényét vagy lemondását október 31-éig nyújthatja be.

(4) A (2) bekezdésben foglalt igénylés alapján

a) január-augusztus hónapokra a tárgyévet megelőző év október 1-jei ténylétszám szerint 8/12 arányban,

b) szeptember-december hónapokra a tárgyév október 1-jei becsült létszám alapján 4/12 arányban állapítja meg az Igazgatóság a támogatást.

(5)

(6)

(7) A hit- és erkölcstanoktatás támogatására vonatkozó kérelmet a bevett egyház a kincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóságához nyújtja be.

(8) A bevett egyház a hit- és erkölcstanoktatás megszüntetésére, szüneteltetésére vonatkozó döntéséről és a megszüntetés, szüneteltetés tervezett kezdő időpontjáról a döntést követő nyolc napon belül értesíti a kincstár Budapesti és Pest Vármegyei Igazgatóságát és az állami iskola fenntartóját.

(9) Az állami iskola fenntartója a hit- és erkölcstanoktatás megtartását igazoló nyilatkozatát január 15-éig, a (8) bekezdés szerinti esetben a megszüntetéstől, szüneteltetéstől számított 15 napon belül az érintett iskolák szerinti bontásban küldi meg a bevett egyháznak. A nyilatkozat tartalmazza az érintett iskola hivatalos nevét, OM azonosítóját, az oktatásban részt vett tanulók számát feladatellátási hely, évfolyamonkénti és csoportonkénti bontásban és a ténylegesen megtartott hit- és erkölcstanórák számát.

(10)

(11) A hit- és erkölcstanoktatáshoz kapcsolódó támogatás igénylésekor és az elszámolásakor nem kell alkalmazni a 37/B. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározottakat, továbbá a bevett egyház nem kötelezhető a hit- és erkölcstanoktatásban résztvevő tanulók oktatási azonosító számának megadására.